

**ETIČKI KODEKS
UNIVERZITETA CRNE GORE**
(Bilten UCG, br. 648/25 od 17.07.2025. godine)

OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim kodeksom uređuju se moralna i profesionalna načela, etički standardi i pravila etičkog ponašanja na Univerzitetu Crne Gore (u daljem tekstu: Univerzitet).

Primjena

Član 2

Etički kodeks Univerziteta Crne Gore (u daljem tekstu: Kodeks) primjenjuje se, u profesionalnom i javnom djelovanju, na akademsko osoblje i studente (u daljem tekstu: akademska zajednica), kao i na stručno i naučno osoblje i druga lica koja su zaposlena ili na drugi način angažovana na Univerzitetu (u daljem tekstu: drugo osoblje).

Lica iz stava 1 ovog člana obavezuju se da će dosljedno poštovati Kodeks, vodeći računa o interesu Univerziteta, o svom ugledu i dostojanstvu, kao i o ugledu i dostojanstvu lica sa kojima saraduju, odnosno o interesu cjelokupne društvene zajednice, sa sviješću o odgovornosti za očuvanje i zaštitu životne sredine.

Dužnost Univerziteta je da zaštiti lica iz stava 1 ovog člana koja, zbog poštovanja Kodeksa, trpe štetne posljedice.

Cilj

Član 3

Ovim Kodeksom obezbjeđuje se očuvanje i unapređenje dostojanstva profesije, akademskog integriteta i ugleda Univerziteta, kao i zaštita moralnih vrijednosti i podizanje svijesti o odgovornosti svih članova akademske zajednice i drugog osoblja, radi ostvarivanja misije Univerziteta.

Kodeksom se promovišu akademske slobode, kao i odgovorno ostvarivanje prava i izvršavanje obaveza u naučnoistraživačkom, umjetničkom, stručnom i nastavnom radu i naglašava civilizovani odnos između svih članova akademske zajednice i drugog osoblja.

Kodeksom se doprinosi očuvanju i daljem unapređenju statusa akademske zajednice kao zajednice koju karakteriše kulturna, društvena, politička, filozofska, vjerska i ekonomska raznovrsnost koja u značajnoj mjeri uslovljava uspješnost i rezultate te zajednice.

Ostvarivanje i unapređivanje Kodeksa

Član 4

Organi Univerziteta i organizacionih jedinica Univerziteta dužni su da se staraju o ostvarivanju i unapređivanju moralnih i profesionalnih načela, etičkih standarda i pravila etičkog ponašanja na Univerzitetu.

Organi iz stava 1 ovog člana dužni su da kontinuirano i na adekvatan način (npr. usmeno, putem internet stranice i oglasne table, izdavanjem brošura i sl.) upoznaju članove akademske zajednice i drugo osoblje sa Kodeksom i propisima kojima se uređuju njihova prava i obaveze.

Univerzitet promoviše akademske slobode, akademske standarde, dobre akademske običaje i pravila dobre akademske prakse u naučnoistraživačkom, umjetničkom, stručnom i nastavnom radu.

Drugi postupci

Član 5

Postupci koji se, u skladu sa posebnim aktom Univerziteta, vode zbog kršenja Kodeksa, odvojeni su i ne predstavljaju zamjenu za vođenje disciplinskog, parničnog, krivičnog, prekršajnog i drugog postupka koji se vodi u skladu sa zakonom, kolektivnim ugovorom ili opštim aktom Univerziteta.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 6

Izrazi koji se u ovom Kodeksu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

MORALNA I PROFESIONALNA NAČELA

Načela

Član 7

Članovi akademske zajednice i drugo osoblje, kao i organi Univerziteta i organizacionih jedinica Univerziteta, dužni su da se, saglasno Zakonu o akademskom integritetu i Etičkoj povelji, pridržavaju sljedećih načela:

- 1) načelo akademske čestitosti;
- 2) načelo objektivnosti;
- 3) načelo otvorenosti;
- 4) načelo slobode u nastavi i istraživanju;
- 5) načelo odgovornosti.

Pored načela iz stava 1 ovog člana, članovi akademske zajednice i drugo osoblje, kao i organi Univerziteta i organizacionih jedinica Univerziteta dužni su da se pridržavaju i drugih, Ustavom i zakonom utvrđenih načela, kao što su: zabrana izazivanja mržnje; zabrana diskriminacije; poštovanje dostojanstva i nepovredivosti ličnosti; sloboda misli, savjesti i vjeroispovijesti; sloboda izražavanja; sloboda stvaralaštva; poštovanje nacionalne, etničke, kulturne i vjerske posebnosti i dr.

Akademski čestitost

Član 8

Akademski čestitost zasniva se na samostalnosti i ličnom integritetu u naučnoistraživačkom, umjetničkom, stručnom i nastavnom radu, kao i poštovanju tuđeg rada i djela.

Samostalnost i lični integritet članova akademske zajednice i drugog osoblja stiče se i razvija kroz procese potrage za znanjem, istraživanja, tumačenja i primjene rezultata tuđih istraživanja u svom radu i strukturiranja sopstvenih istraživanja.

Poštovanje tuđeg rada i djela u naučnoistraživačkom, umjetničkom, stručnom i nastavnom radu podrazumijeva strogo poštovanje autorskih prava drugih lica i prepoznavanje doprinosa bilo kojeg lica koje je učestvovalo u koncipiranju, planiranju i izvođenju istraživačkog projekta ili sadržaja određenog oblika.

Univerzitet je posvećen ostvarivanju moralne i druge zaštite intelektualne svojine i naročito je odgovoran za kontinuirano upoznavanje studenata sa pravilima akademskog integriteta, pravilima za korišćenje radova drugih autora, odnosno pravilima citiranja i navođenja tih radova, kao i pravilima korišćenja generativnih alata vještačke inteligencije u učenju, sprovođenju istraživanja, izradi zadataka i pisanju radova.

Univerzitet pruža podršku i zaštitu inovativnom radu.

Zadatak je članova akademske zajednice i drugog osoblja da se dosljedno staraju o poštovanju načela akademski čestitosti i da pozivaju na odgovornost za svako kršenje tog načela.

Objektivnost

Član 9

Objektivnost u akademskim, istraživačkim, administrativnim, poslovnim i upravljačkim djelatnostima na Univerzitetu postiže se kroz kritičko razmišljanje, diskusije i rasprave o znanju koje se stvara i prenosi, razvijanje kompetentnosti, kritičko posmatranje činjenica, upoređivanje i suprotstavljanje gledišta i relevantnih izvora, otvorenost za inovacije i kreativnost, upotrebu odgovarajućih metoda i postupaka, iznošenje i zastupanje različitih mišljenja, bez isključivanja izražavanja kritičkih stavova i uz poštovanje mišljenja pojedinca.

Predrasude i pristrasnost bilo koje vrste ne smiju da utiču na objektivnost u djelatnostima iz stava 1 ovog člana.

Otvorenost

Član 10

Otvorenost u naučnoistraživačkom, umjetničkom, stručnom i nastavnom radu ogleda se u dostupnosti javnosti i naučnim i akademskim mrežama rezultata istraživanja članova akademske zajednice.

Otvorenost iz stava 1 ovog člana može biti ograničena samo ako bi objavljivanje rezultata istraživanja prejudiciralo naučnoistraživačke aktivnosti članova akademske zajednice, pri čemu se mora obezbijediti da ovi rezultati budu u što je moguće većoj mjeri dostupni javnosti i naučnim i akademskim mrežama.

Radi postizanja otvorenosti iz stava 1 ovog člana, Univerzitet obezbjeđuje transparentne procedure, u skladu sa zakonom.

Sloboda u nastavi i istraživanju

Član 11

Akademska sloboda u naučnoistraživačkom, umjetničkom, stručnom i nastavnom radu osnovni je uslov i obilježje tog rada, primarna je vrijednost univerzitetskog života i od suštinskog je značaja za razvoj, razmjenu i prenos znanja, kao i za inovacije i kreativnost.

Članovi akademske zajednice u svom radu treba da budu vođeni principima slobode naučnog i umjetničkog stvaralaštva u duhu odgovornog, objektivnog i poštenog traganja za istinom, sticanja i prenošenja znanja.

Akademska sloboda na Univerzitetu ostvaruje se u granicama opšteprihvaćenih vrijednosti i standarda karakterističnih za akademsku zajednicu, kao i zakona i drugih propisa, o čemu se naročito mora voditi računa kad se naučnoistraživački i umjetnički radovi izrađuju uz korišćenje generičkih alata vještačke inteligencije.

Univerzitet je dužan da štiti članove akademske zajednice od svakog pokušaja ograničavanja ili uskraćivanja slobode u naučnoistraživačkom, umjetničkom, stručnom i nastavnom radu.

Univerzitet je dužan da podstiče slobodu mišljenja i izražavanja mišljenja, kao osnovne vrijednosti na kojima počiva akademska sloboda.

Profesionalna sloboda, naučna radoznalost, umjetnička kreativnost i istraživački duh ne mogu biti opravdanje za povredu osnovnih prava čovjeka i dostojanstva kolega ili drugih lica.

Odgovornost

Član 12

Odgovornost Univerziteta prema društvu i akademskoj zajednici ogleda se u poštovanju standarda kvaliteta i etičkih pravila, promovisanju izvrsnosti, kao i očuvanju i unapređivanju akademskog integriteta.

Promovisanje i ostvarivanje izvrsnosti, kao zajedničkog dobra akademske i društvene zajednice u cjelini, podrazumijeva postizanje visokog nivoa kvaliteta obrazovanja i istraživačkih dostignuća, održavanje visokih standarda etičkog ponašanja u istraživanju i nastavi, doprinos razvoju društva primjenom rezultata istraživanja u praksi, podsticanje kontinuiranog usavršavanja i profesionalnog razvoja akademskog osoblja i dr.

Akadska zajednica treba da bude otvorena za kritičko sagledavanje njene sveukupne djelatnosti od strane društva, da preispituje svrhu svoje djelatnosti, kao i potencijalne posljedice te djelatnosti po društvo.

Zabrana diskriminacije

Član 13

Na Univerzitetu je zabranjena posredna i neposredna diskriminacija po osnovu rase, boje kože, nacionalne pripadnosti, društvenog ili etničkog porijekla, veze sa nekim manjinskim narodom ili manjinskom nacionalnom zajednicom, jezika, vjere ili uvjerenja, političkog ili drugog mišljenja, pola, promjene pola, rodnog identiteta, seksualne orijentacije i/ili interseksualnih karakteristika, zdravstvenog stanja, invaliditeta, starosne dobi, imovnog stanja, bračnog ili porodičnog stanja, pripadnosti grupi ili pretpostavci o pripadnosti grupi, političkoj partiji ili drugoj organizaciji, kao i drugog ličnog svojstva.

Pristanak člana akademske zajednice ili drugog osoblja na diskriminaciju ne oslobađa od odgovornosti člana akademske zajednice ili drugog osoblja koji vrši diskriminaciju, daje instrukciju ili podstiče na vršenje diskriminacije.

Niko na Univerzitetu ne smije da trpi štetne posljedice zbog prijavljivanja slučaja diskriminacije, davanja iskaza pred nadležnim organom ili tijelom Univerziteta ili nuđenjem dokaza u slučajevima u kojima se ispituje postojanje diskriminacije.

Univerzitet je dužan da članovima akademske zajednice i drugom osoblju obezbijedi jednake uslove za ostvarivanje prava i obaveza, iskazivanje intelektualnih sposobnosti i napredovanje.

PRAVILA ETIČKOG PONAŠANJA

Zabrana sukoba interesa

Član 14

Zabranjen je neprimjeren uticaj, zloupotreba pozicije autoriteta i svaka druga vrsta djelovanja koja ima za cilj stvaranje povlašćenog položaja pojedinca ili grupe na Univerzitetu.

Članovi akademske zajednice i drugo osoblje dužni su da izbjegavaju sukob interesa i ne smiju radnjama i aktivnostima koje proističu iz obavljanja njihovih akademskih dužnosti i profesionalnih obaveza sebe i sa sobom povezana lica stavljati u povlašćen položaj u odnosu na druga lica, niti svoj privatni interes stavljati ispred interesa profesije i Univerziteta.

Povezanim licima iz stava 2 ovog člana smatraju se lica koja su sa članom akademske zajednice i drugog osoblja srodnici u pravoj liniji i u pobočnoj liniji do drugog stepena srodstva, srodnici po tazbini do prvog stepena srodstva, bračni i vanbračni supružnici, partneri u zajednici života lica istog pola, usvojioci i usvojenici, članovi zajedničkog domaćinstva, kao i druga fizička ili pravna lica sa kojima uspostavlja ili je uspostavio poslovni, politički ili lični odnos.

Prilikom obavljanja privatnih djelatnosti, članovi akademske zajednice i drugo osoblje ne smiju da koriste naziv i logo Univerziteta, niti bilo koje drugo univerzitetsko obilježje, čime bi se stvarao utisak univerzitetskog autoriteta i zloupotrebjavao ugled Univerziteta radi ostvarivanja ličnog, političkog ili drugog interesa.

U radu na Univerzitetu zabranjeno je svako političko djelovanje.

Zabrana primanja poklona

Član 15

Članovi akademske zajednice i drugo osoblje ne smiju da traže, primaju, niti podstiču primanje poklona, usluga ili druge koristi za sebe ili drugo lice ako bi to posredno ili neposredno uticalo na njihovu objektivnost i ispunjavanje profesionalnih obaveza.

Poštovanje prava intelektualne svojine

Član 16

Pripadnici akademske zajednice garantuju za izvornost (originalnost) svojih objavljenih naučnih radova i umjetničkih djela i odgovorni su za tačno i pošteno prikazivanje i navođenje informacija o porijeklu ideja i navoda kojima su se u radu koristili.

Članovi akademske zajednice dužni su da poštuju prava intelektualne svojine.

Dozvoljeno je doslovno navođenje (citiranje) tuđeg autorskog djela koje je na zakonit način postalo dostupno javnosti, radi naučnog istraživanja, nastave, kritike, polemike, recenzije ili osvrta, u mjeri opravdanoj svrhom koja se želi postići, na način da se mora označiti izvor i ime autora.

Dozvoljeno je javno izvođenje ili scensko prikazivanje autorskog djela u obliku neposrednog proučavanja u nastavi ili u produkcijama koje su vezane za nastavu, u obimu opravdanom obrazovnom svrhom koja se želi postići, ako se autorsko djelo ne koristi radi ostvarivanja neposredne ili posredne imovinske ili druge koristi za ustanovu, organizatora ili treće lice, ako izvođači ne primaju naknadu za izvođenje tog autorskog djela i ako ne naplaćuju ulaznice.

Pripadnici akademske zajednice ne smiju deformisati ili sličnim radnjama izmijeniti tuđa autorska djela i druge duhovne tvorevine, niti ih koristiti na način koji ugrožava čast i ugled tvoraca tih duhovnih tvorevina, osim u okviru ozbiljne kritike u književnom ili umjetničkom djelu.

Ozbiljnom kritikom iz stava 5 ovog člana smatra se kritika koja u sebi sadrži elemente na osnovu kojih se može doći do razrješenja problema na koji se tom kritikom ukazuje, a nijesu usmjereni na samu ličnost autora djela koje se kritikuje.

Najteži oblici kršenja akademskog integriteta

Član 17

Plagiranje, fabrikovanje i falsifikovanje u naučnom istraživanju smatraju se najtežim oblicima kršenja akademskog integriteta.

Plagiranje

Član 18

Zabranjeno je preuzimanje tuđeg autorskog djela ili dijela tog autorskog djela, tuđih bitnih naučnih saznanja ili njihovih djelova, hipoteza, teorija, metoda, podataka do kojih se došlo naučnim istraživanjem bez označavanja autora ili sprovođenje druge slične radnje prikazujući ih kao autentično svoje djelo, u cilju pribavljanja lične koristi (plagiranje).

Zabranjeno je prepisivanje dijela teksta ili cjelokupnog teksta, metode, ideje, algoritma, slike, grafikona od drugog autora, bez navodnika i citata u procentu koji je posebnim aktom Univerziteta propisan kao onaj zbog kojeg se pokreće postupak provjere pred Etičkim odborom (direktni plagijat).

Prilikom određivanja procenta iz stava 2 ovog člana, iz teksta koji je predmet ispitivanja u smislu ovog člana isključuje se dio teksta u kom su navedene reference.

Zabranjeno je prepisivanje sopstvenog teksta u djelovima ili u cjelosti bez navođenja originalnog izvora i predstavljanje istog kao potpuno novog djela (autoplagijat).

Zabranjeno je preuzimanje ukupnog smisla ili pojedinih ideja tuđeg teksta bez navođenja autora (parafraziranje bez reference).

Fabrikovanje i falsifikovanje u naučnom istraživanju

Član 19

Zabranjeno je izmišljanje podataka i rezultata naučnog istraživanja i njihovo objavljivanje (fabrikovanje u naučnom istraživanju).

Zabranjeno je mijenjanje i prepravljanje podataka i rezultata naučnog istraživanja i njihovo publikovanje (falsifikovanje u naučnom istraživanju).

Poklonjeno autorstvo i citiranje izvan konteksta

Član 20

Zabranjena je kupovina tuđih radova (seminarski, master, doktorski i naučni radovi i druga djela literature), kao i pisanje radova u ime i za račun drugog u cjelosti ili u dijelu (poklonjeno autorstvo).

Zabranjeno je prepisivanje ili parafraziranje teksta uz navođenje autora, ali u drugom kontekstu (citiranje izvan konteksta).

Izmišljanje i prepravljanje preporuka i lažno predstavljanje akademskih dostignuća

Član 21

Zabranjeno je izmišljanje ili prepravljanje preporuka i lažno predstavljanje akademskih dostignuća u naučnoistraživačkom, umjetničkom, stručnom i nastavnom radu.

Neosnovano prijavljivanje i nedolično ponašanje u toku postupka

Član 22

Neosnovano prijavljivanje članova akademske zajednice i drugog osoblja za kršenje etičkih načela i pravila predstavlja nedozvoljeno ponašanje kojim se krši Kodeks.

Nedolično ponašanje članova akademske zajednice i drugog osoblja u toku postupka za utvrđivanje kršenja akademskog integriteta (npr. vrijeđanje članova Etičkog odbora, drugih učesnika u postupku, prijetnje, vikanje i sl.) predstavlja nedozvoljeno ponašanje kojim se krši Kodeks.

Profesionalna odgovornost u nastavi

Član 23

Članovi akademske zajednice imaju pravo i dužnost da neprekidno unapređuju sopstvena znanja i kompetencije, razvijaju i podstiču kritičku misao, uzdižu akademske slobode i slobodu duha, pravično koriste, šire i prenose znanja i u svakom drugom pogledu ispoljavaju poštenje.

Akademsko osoblje je slobodno da razvija originalni metod istraživanja i sopstveni stil predavanja, koji ne mogu biti suprotni važećim propisima, standardima rada i etičkim načelima Univerziteta.

Istraživanje, umjetnička i nastavna djelatnost na Univerzitetu moraju biti moralno i intelektualno nezavisni od svakog političkog autoriteta i ekonomske moći.

Najviša odgovornost članova akademske zajednice je doprinos intelektualnom razvoju studenata i usvajanju znanja.

Članovi akademske zajednice koji izvode nastavu dužni su da:

- 1) se ponašaju u skladu sa načelima akademske slobode, etičke i intelektualne odgovornosti, njeguju vrijednosti raznovrsnog mišljenja, sistematske sumnje i lične inicijative;
- 2) promovišu uslove slobodnog duha i da šire pojam akademske slobode;
- 3) dostižu i unapređuju standarde kvaliteta, posebno u razvoju nastavnih programa, međuinstitucionalnoj saradnji, programima mobilnosti i integrisanih programa studija, obuke i istraživanja;
- 4) promovišu humanističke principe i ljudska prava, razvijaju intelektualne vještine, podržavaju razvoj tolerancije i otvorenosti i podstiču profesionalnu radoznalost;
- 5) postižu i prenose studentima najviši nivo naučnih saznanja;
- 6) poštuju obrazovne ciljeve, strategije i standarde Univerziteta u interesu razvoja studenata;
- 7) obezbijede reprezentativnost, relevantnost, tačnost i preciznost sadržaja predmeta;
- 8) se suprotstave svim oblicima vršenja pritiska u vezi sa ocjenjivanjem studenata, kao i da se prilikom ocjenjivanja studenata isključivo vode sljedećim kriterijumima: znanje, razumijevanje i uloženi trud;
- 9) obezbijede transparentnost i javnost ispita;
- 10) obezbijede objektivni, pouzdan i ujednačen sistem provjere rada i ocjenjivanja studenata;

- 11) vrednuju rad studenata otvoreno, pravedno, objektivno i blagovremeno;
- 12) ne tolerišu i da onemoguće prepisivanje i druge oblike obmanjivanja i prevara od strane studenata prilikom provjere znanja;
- 13) studentima ukažu na ponašanje koje je suprotno ovom Kodeksu;
- 14) ulože razuman trud da zaštite studente od okolnosti koje su štetne po njihovo učenje, zdravlje ili bezbjednost.

Članovi akademske zajednice ne smiju posredno ili neposredno iskorišćavati, zloupotrebjavati, ucjenjivati i diskriminirati studente, niti se prema njima ponašati na nedoličan ili drugi način koji vrijeđa njihovo dostojanstvo.

Članovi akademske zajednice ne smiju uslovljavati ispunjenje nastavnih obaveza studenata i polaganje ispita kupovinom određene literature ili drugih nastavnih pomagala, seksualnim ponudama i ucjenama, kao i materijalnim i drugim iznudama.

Članovi akademske zajednice ne smiju sprečavati studente da preduzimaju nezavisno istraživanje u traganju za znanjem, niti sprečavati pristup različitim gledištima.

Članovi akademske zajednice ne smiju podsticati, prihvatati ili obavljati poslove protivno ugledu profesije i akademske zajednice.

Odgovornost studenata i odgovornost prema studentima

Član 24

Studenti su dužni da poštuju dostojanstvo ostalih članova akademske zajednice i drugog osoblja, da se u komunikaciji sa njima ophode uz poštovanje i uvažavanje primjereno akademskoj zajednici, kao i da svoje akademske slobode ostvaruju uz poštovanje važećih propisa, etičkih pravila i vrijednosti akademske zajednice.

Studenti su dužni da poštuju prava, obaveze i akademski integritet drugih studenata.

Zabranjeno je podsticanje ili pomaganje studenata u aktivnom ili pasivnom nepoštovanju odredbi ovog Kodeksa, kao i učešće u radnjama suprotnim Kodeksu.

Studenti su dužni da, u skladu sa važećim propisima, ugovorom o studiranju i ovim Kodeksom ispunjavaju svoje obaveze, da vode računa o akademskoj čestitosti i o tome da im je prvenstveni cilj postizanje izvrsnosti, kao i da se ponašaju civilizovano, s poštovanjem i bez predrasuda.

Zabranjen je svaki oblik prepisivanja i korišćenja nedozvoljenih sredstava i literature na ispitima i drugim oblicima provjere znanja, polaganje ispita i drugih provjera znanja za drugog odnosno angažovanja drugog lica za polaganje ispita i drugih provjera znanja, kao i drugih vidova varanja i pomaganja od strane studenata, uključujući korišćenje generičkih alata vještačke inteligencije na način koji nije u skladu sa pravilima Univerziteta o korišćenju tih alata.

Pravo je studenata da uživaju punu ljudsku i intelektualnu slobodu.

Zabranjeno je onemogućavanje nesmetanog učešća studenta u bilo kom obliku nastave ili provjere znanja, osim u slučaju kad se student ponaša suprotno opštim aktima Univerziteta i ugovoru o studiranju.

Članovi akademske zajednice i drugo osoblje dužni su da poštuju dostojanstvo studenata i da, kao povjerljive, čuvaju informacije i podatke koje su kao takve dobili od studenata.

Odgovornost prema zaposlenima

Član 25

Članovi akademske zajednice i drugo osoblje dužni su da njeguju kolegijalne odnose zasnovane na međusobnom uvažavanju, kulturi argumentovanog dijaloga, poštovanju ljudskog dostojanstva i razumijevanju, vodeći računa o zajedničkim akademskim vrijednostima.

Zabranjeno je svako aktivno ili pasivno ponašanje na radu ili u vezi sa radom prema zaposlenom ili grupi zaposlenih na Univerzitetu, koje se ponavlja, a koje ima za cilj ili predstavlja povredu dostojanstva, ugleda, ličnog i profesionalnog integriteta zaposlenog i koje izaziva strah ili stvara neprijateljsko, ponižavajuće ili uvredljivo okruženje, pogoršava uslove rada ili dovodi do toga da se zaposleni izoluje ili navede da na sopstvenu inicijativu otkáže ugovor o radu ili drugi ugovor, kao i podsticanje ili navođenje drugih na takva ponašanja (zabrana mobinga).

Članovi akademske zajednice i drugo osoblje imaju moralnu i kolegijalnu obavezu da jedni drugima ukažu na neetičko ponašanje, kako bi se to ponašanje blagovremeno korigovalo i spriječile njegove posljedice.

Članovi akademske zajednice sa akademskim zvanjem dužni su da poštuju i brane stvaralačku slobodu saradnika u nastavi.

Mentorski odnos mora počivati na međusobnom uvažavanju i poštovanju prava intelektualne svojine i drugih prava ostvarenih tokom naučnoistraživačkog i umjetničkog rada u okviru tog odnosa, bez iskorišćavanja nadređenosti mentorskog položaja.

Nedopušteno je, u ispoljavanju kritičke misli na Univerzitetu, favorizovanje radova nekog autora ili uzdržavanje od upućivanja kritike na radove tog autora koje je zasnovano na ličnom interesu, kao i ignorisanje tuđih radova zbog profesionalne ili lične netrpeljivosti.

Zabranjeno je da se, kao uslov za napredovanje, referat za izbor u akademsko zvanje kandidata potpisuje na način koji je suprotan aktima Univerziteta i utvrđenim kriterijumima, zbog sticanja materijalne ili neke druge koristi, protivusluge, prijateljstva ili drugog ličnog odnosa.

Odgovornost prema Univerzitetu

Član 26

Članovi akademske zajednice i drugo osoblje dužni su da štite ugled Univerziteta i da se u svom radu, djelovanju i ponašanju pridržavaju etičkih načela, načela naučne istine i kritičnosti, kao i da postupaju po svom najboljem znanju, savjesno, pošteno, kulturno i posvećeno.

Članovi akademske zajednice imaju pravo na samostalno javno istupanje i slobodu izražavanja pred publikom, u medijima i publikacijama, kao i na druge oblike djelovanja za dobrobit zajednice, pri čemu njihovi stavovi i mišljenja ne predstavljaju stavove Univerziteta.

Ako članovi akademske zajednice javno istupaju u ime Univerziteta, po odobrenju Rektora, dužni su da stavove Univerziteta saopšte uz poštovanje ugleda Univerziteta i dostojanstva profesije i kolega.

Članovi akademske zajednice sa akademskim zvanjem dužni su da u svim javnim nastupima i djelovanju promoviraju humanističke vrijednosti, čuvaju lično i profesionalno dostojanstvo kolega i ugled profesije i akademske zajednice, kao i da se prema sagovornicima odnose sa poštovanjem.

Postupanje članova akademske zajednice i drugog osoblja u skladu sa st. 1 i 2 ovog člana ne ograničava akademsku slobodu da kritikuju i predlažu izmjenu pravila.

Nedopušteno je nedolično ponašanje u univerzitetskom prostoru i narušavanje izgleda prostora.

Neprihvatljiv je nesavjestan odnos prema imovini Univerziteta.

Nesavjesnim odnosom iz stava 7 ovog člana smatra se uništavanje, otuđenje, oštećenje ili umanjivanje vrijednosti imovine Univerziteta na drugi način, kao i nesavjesno raspolaganje sredstvima Univerziteta.

Protekcionizam, neprimjeren uticaj, ucjene i pritisci, mito i korupcija i drugi oblici nečasnog uticanja na kršenje stručnih kriterijuma i standarda u obavljanju akademskih poslova predstavljaju najgrublju povredu pravila akademskog ponašanja.

Društvena misija

Član 27

Članovi akademske zajednice i drugo osoblje dužni su da, u svom radu i djelovanju usmjerenom na ostvarivanje misije Univerziteta, brinu i o interesima države Crne Gore, kroz njegovanje argumentovane rasprave, kritike, tolerancije, kao i odgovornog i poštenog traganja za najboljim rješenjima.

Članovi akademske zajednice imaju pravo da preispituju i kritikuju društvene vrijednosti u traganju za istinom.

Članovi akademske zajednice sa akademskim zvanjem dužni su da svojim autoritetom i ličnim primjerom zastupaju pozitivne akademske vrijednosti i da ih prenose na širu društvenu zajednicu.

Članovi akademske zajednice i drugo osoblje naročito su dužni da svojim radom i djelovanjem doprinose zaštiti životne sredine.

Postupanje u slučaju nepoštovanja Kodeksa

Član 28

Članovi akademske zajednice i drugo osoblje dužni su da ukažu na kršenje Kodeksa od strane člana akademske zajednice ili drugog osoblja nadležnom organu, u skladu sa aktom Univerziteta.

Kad član akademske zajednice i drugog osoblja ocijeni da se od njega zahtijeva djelovanje koje je u suprotnosti sa ovim Kodeksom ili njegovim ličnim, naučnim i intelektualnim uvjerenjima ili savješću, dužan je da o tome obavijesti neposredno nadređenog i nadležne organe Univerziteta.

ZAVRŠNE ODREDBE

Prestanak važenja

Član 29

Danom stupanja na snagu ovog Kodeksa prestaje da važi Etički kodeks Univerziteta Crne Gore (Bilten Univerziteta Crne Gore, broj 467/19).

Stupanje na snagu

Član 30

Ovaj Kodeks stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u Biltenu Univerziteta Crne Gore.